

ARANY ÉLET – ARANYDIPLOMA
JÖVEDELMI HELYZETÜNK
ÖTVEN ÉVVEL AZUTÁN, HOGY KILÉPTÜNK A
MŰEGYETEMRŐL

Fleischer Tamás¹

Kedves évfolyamtársak!

2021-ben megismételtem az évfolyamtársak közötti névtelen jövedelem-szondázást. Előzőleg öt évvel korábban tettem fel ugyanezeket a kérdéseket:

- mennyi a havi nyugdíjad?
- mennyi ezen túlmenően a rendszeres havi jövedelmed?
- mennyi ezen túlmenően a rendszertelen jövedelmeid egy hónapra eső átlaga?

(Az utóbbi két tétel egymástól való megkülönböztetésének nincs különösebb jelentősége, de ha egyben kérdezem, talán több dolog feledésbe merült volna.)

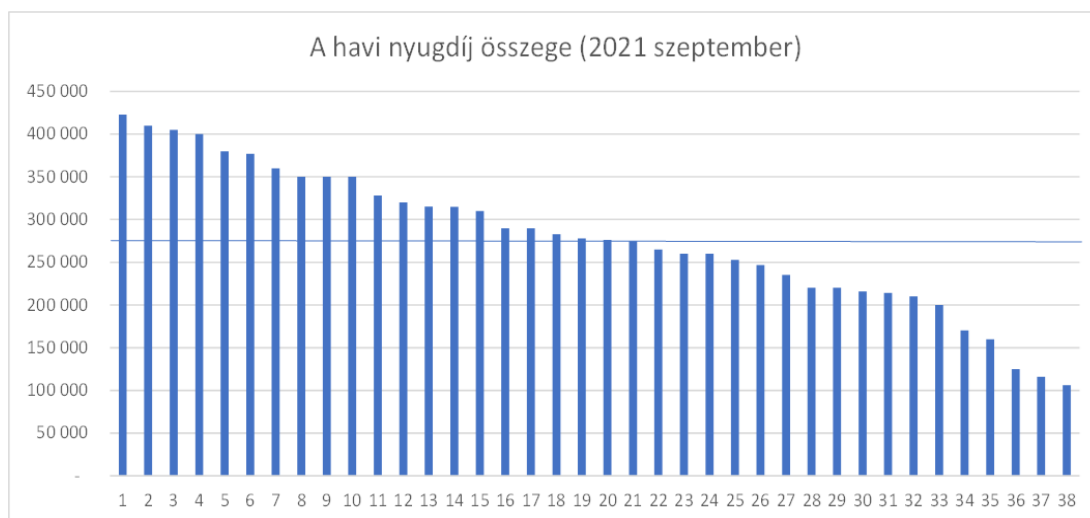
Az akkori válaszadó 52 már nyugdíjban lévő évfolyamtárs, illetve 54 összes válaszadó adatai alapján 2016-ban ezt írhattam az átlagról: 'Összefoglalva a nem létező *átlag évfolyamtárs* nyugdíjas, 201 600 forint nyugdíjat kap, és ezt 134 400 forinttal egészíti ki 336 000 forintos jövedelemmé.' Az új felmérésben Gergely Éva javaslatára a válaszadó nemére is vonatkozott egy kérdés.

Idén, – eddig legalább is – 38 válasz érkezett be. (Aki sem kis cédulán, sem az internetes kérdőívem nem válaszolt eddig, az még megteheti, a kérdőív itt érhető el: <https://forms.gle/mbJbpSjoQ7BRzZeKA>. Ha még tíz válasz összegyűlik, akkor újra számolom az eredményt és újra küldöm a kiértékelést.)

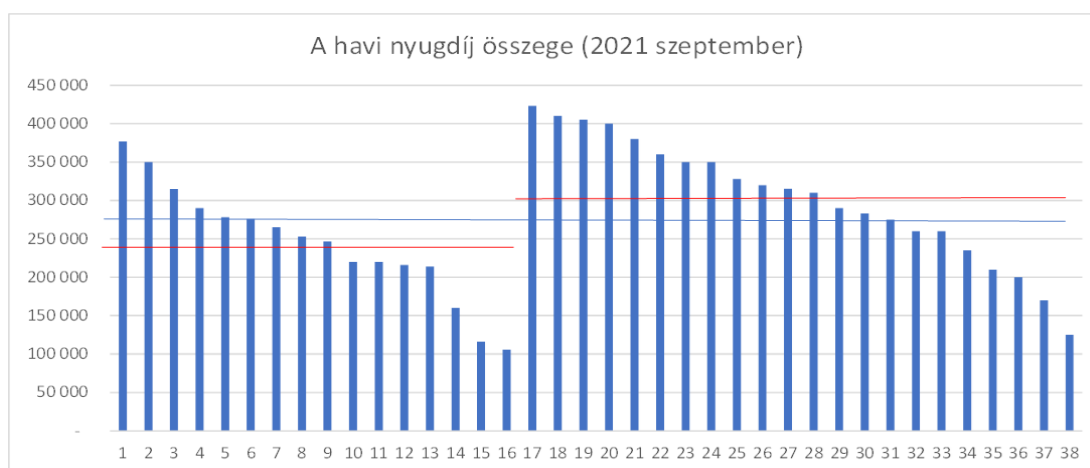
¹ kutató, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Világgazdasági Intézet

A nyugdíjak eloszlása

2021-ben már az összes válaszadó nyugdíjas volt. Az ő átlagos nyugdíjuk 277 900 forint. Jellemzően viszonylag egyenletesen 200 és 420 ezer közötti nyugdíjakról van szó, de van néhány 100 és 200 ezer közé eső alacsony nyugdíj is. Ahogy öt éve, úgy most is úgy gondolom, hogy nem vet fel személyiségi jogi problémát a teljes diagram közlése. Az ábrán az átlagot jelző halvány vízszintes vonal is megjelenik.

Mivel idén a nemekre is rákérdeztem, az is megállapítható, hogy a 15 női válaszadó átlagos nyugdíja 243 900 forint, míg a 23 férfié 302 700 forint. Ez az átlagtól lefelé 12%-os, felfelé 9%-os eltérést jelent. Még itt sem okozhat egyedi azonosítási lehetőséget a diagram közlése.

Az ábra bal oldalán, ahogy az már a fentiekből kitalálható, a nők nyugdíja szerepel, a jobb oldalán a férfiaké. Az egyes részek átlagait jelző vízszintes vonalakat is feltüntettem.

A teljes jövedelemre vonatkozó skála

A 277 900 forintos átlagos nyugdíjat 197 200 forint átlagos további havi bevétel egészíti ki 475 100 forintos jövedelmi átlagra. Vagyis az összes jövedelemnek 58,5%-át képezik a nyugdíjak, és 41,5%-át a kiegészítő keresetek.

Az összes jövedelem elosztása azzal jellemezhető, hogy a 38 főből 32-nek a jövedelme egyenletes skálát alkot kb. 210 ezer és 550 ezer forint között. Kettő ennél kevesebb, 100 ezer forintot kevéssel meghaladó jövedelemmel rendelkeznek, míg a skála másik végén négyen egymillió forintot megközelítő vagy meghaladó, illetve kétfélmillió forintot megközelítő vagy meghaladó havi jövedelemmel szerepelnek.

A jövedelmek medián értéke, azaz a sorban a 19. és a 20. közé eső érték kerekén 370 000 forint. Az ennél magasabb jövedelemmel rendelkező 19 személynek, három kivétellel, mind van kiegészítő jövedelmük a nyugdíjon kívül. A medián alatti jövedelemmel rendelkezők esetében éppen fordítva, csak négy személynek van kiegészítő jövedelme. A mediánjövedelem alatt 12 nő és hét férfi szerepel, a medián felett négy nő és 15 férfi.

Ha visszatérünk az átlagokhoz, a 475 100 forintos átlaghoz képest a nők átlagos jövedelme 329 600 forint, míg a férfiaké 581 000 forint. Tehát a jövedelmek esetében az évfolyam átlaghoz képest a nők 30,6%-kal kevesebbet, a férfiak 22,3%-kal többet keresnek.

Összefoglalva a nem létező *átlag évfolyamtárs* nyugdíjas, 277 900 forint nyugdíjat kap, és ezt 197 200 forinttal egészíti ki 475 100 forintos jövedelemmé. A válaszadó nők nyugdíja 12%-kal kevesebb az átlagnál és 19,4%-kal kevesebb a férfiak átlagnyugdíjánál, míg a jövedelmük 30,6%-os elmaradást mutat az átlaghoz és 43,3%-os elmaradást a férfiak jövedelméhez képest.

Még egy fontos összehasonlítás. Most megnéztem, hogy a 2016-os évfolyamátlagot képező nyugdíj összege (201 700 forint) a KSH által nyilvántartott 2016. évi bruttó átlagkeresetnek (= a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresetének az átlaga, ami akkor 263 200 forint volt) a 77%-át képezte. Az évfolyam mostani, 2021-es évi nyugdíj átlaga, azaz a 277 900 forint az idén júliusi bruttó átlagkeresetnek, ami 434 000 forint, (de év végére simán felmehet 440 ezer fölé is) már csak a 64%-a.

Ennyit tudtam most kiértékelni a kapott adatokból. Ezúton is köszönöm a válaszadók segítségét.

Üdvözlettel

Tamás

Budapest, 2021. október 9.